

Hørings svar ang. Miljøvurdering af etablering af Lynetteholm, J-nr. TS6040102-00024

Ufuldstændig miljøvurdering i forhold til Afgrænsningsudtalelsen

I Afgrænsningsudtalelse for miljøkonsekvensrapport for etablering af perimeteren til Lynetteholm hedder det bl.a. (mine understregninger)

Foreslåede alternativer

Miljøstyrelsen gennemførte i perioden 11. oktober til 8. november 2019, som led i afgrænsningen af den del af miljøkonsekvensrapporten, der handler om jordopfyldet, en indkaldelse af ideer og forslag til det videre arbejde. Selvom denne indledende indkaldelse af ideer og forslag ikke indgår i den bekendtgørelse TBST administrerer, skal foreslåede alternativer alligevel behandles tilpas grundigt til at vurdere, om der er tale om reelle alternativer.

Ud over det, der allerede er beskrevet oven for, handler det om:

1. Rekreative interesser

Forhold for sejlere og andre, der benytter vandet. Der peges bl.a. på de ændrede besejlingsforhold ved lukning af Lynetteløbet samt de ændrede forhold ved flytning af Margretheholm lystbådehavn. Der er foreslået et alternativ, hvor der konstrueres en ny udsejling direkte til havneløbet i det tilfælde, hvor en lukning af det nuværende udløb til Øresund må lukkes af en ny vej. Et andet alternativ kan være en bro over Magretheholms udløb, der er høj nok til at lystbådene kan sejle igennem.

2. Klimasikring

Der foreslås en række alternativer til klimasikring af København, der ikke omfatter etablering af Lynetteholm. Der kan f.eks. være tale om en spunsvæg med en sluse på tværs ved Trekronerfortet. Bygherre skal vurdere rimelige alternativer til klimasikring af København.

3. Hele projektet skal beskrives

Mange af henvendelserne forventer, at Metro, Havnetunnel mv. inddrages. Det vurderes, at disse henvendelser bør tages seriøst for at imødegå risikoen for, at der træffes afgørelse på et ufuldstændigt grundlag.

Det bemærkes dog, at beslutning om og anlæg af de nævnte infrastrukturprojekter forudsætter, at der gennemføres særskilte VVM-undersøgelser dertilhørende høringsprocedurer mv. samt at der på tilsvarende vis vil blive udarbejdet lokalplaner for byudvikling med dertil gældende høringer. Planlagte projekter skal alene medtages i det omfang og på det niveau de er planlagte.

4. Side 56 om jord:

Miljøstyrelsen skal anmode By & Havn om at inddrage de indkomne bemærkninger til jordopfyldet på Lynetteholm i miljøkonsekvensrapporten. Nedenfor er oplistet de væsentligste miljøemner relateret til jordopfyld, der er adresseret i høringsfasen, og som Miljøstyrelsen forventer besvaret og belyst i miljøkonsekvensrapporten (mine understregninger)

- Jordens indhold af forurenende stoffer
- Jordopfyldets konsekvenser for vandkvalitet og badevand i Københavns Havn

- Jordopfyldets konsekvenser for natur
- Støj fra drift af jordopfyld • Luftforurening fra drift af jordopfyld
- Konsekvenser ved jordtransporter på lastbil, herunder vejadgang, trafikale og miljømæssige konsekvenser i lokalområderne Refshaleøen, Kraftværkshalvøen, Margretheholm, Margretheholm Havn og Kløvermarken (støj, vibration, luftforurening og støv)
- Konsekvenser ved jordtransporter ad søvejen, samt alternative modtagestationer til pramme blandt andet i Nordhavnen og på Prøvestenen
- Risikoen for menneskers sundhed
- Muligheder for afværgeforanstaltninger ved jordtransporter, herunder tvangsruiter, restriktioner ved kørsel, krav til køretøj, støjafskærmning og anvendelse af el-drevne lastbiler og pramme.
- Jordopfyldets konsekvenser for andre spildevandsudledninger, herunder fra Biofos
- Jordopfyldets konsekvenser for rekreative værdier
- Socioøkonomiske konsekvenser og konsekvenser for andre erhverv ved jordtransporter på lastbil • Påvirkninger af kulturarv og fredede fortidsminder, herunder på Refshaleøen. • Klimapåvirkninger fra jordopfyld og jordtransport
- Samspillet mellem miljøpåvirkninger
- Evt. afledte konsekvenser for indsatsen mod jordforurening
- Jordprognoser for opfyldningen
- Jordopfyldets konsekvenser for jordressourcen i hovedstadsområdet
- Evt. etapeopdeling af Lynetteholm (jordopfyldet) ved anlæg af kanaler
- Alternative placeringer af jordopfyld, herunder Avedøre Holme, Peberholmen og Amager Strandpark
- Konsekvenser ved 0-alternativet (udviklingen hvis jordopfyldet ikke etableres)

5. I Tilføjelesnotatet hedder det: Københavns Kommunes udbygningsplaner skal indgå i vurderingen af anlæggets trafikbelastning

Ad 1: rekreative interesser

Det er ikke undersøgt om Lynetteløbet hvordan kan holdes åbent eller om der kan etableres et mindre løb med en frihøjde på 3 meter for småbåde og havkajakker. Begge forslag er teknisk mulige og vil selvfølgelig fordyre projektet, men merudgiften må holdes op mod de rekreative og sejladsikkerhedsmæssige gevinster i forhold til man vil bruge 400 mio. kr. på at anlægge 26 ha natur, hvor der ifølge VVM-en først vil være adgang fra 2043.

TBST bør sikre at forslagene belyses og afvejes før miljøvurderingen godkendes. Herved vil politikerne for et oplyst grundlag at træffe beslutninger på.

Ad 2: klimasikring

VVM-en side 99:

5.4.3 Kystsikring Af alternativer vedr. kystsikring er der indkommet følgende forslag:

- 1) Undersøgelser af et dige i stedet for ø eller en mindre stormflodsbarriere.
- 2) Undersøgelser af klimasikring af et større område, herunder nævnes Margretheholm Havn og klimasikring langs Amagers kyst, samt mod syd Kastrup og Dragør, Køge Bugt og mod nord kystlinje fra Nordhavn mod nord.
- 3) Undersøgelser af et scenarie, der alene belyser klimasikring.

Ad 1 + 3): Som beskrevet i afsnit 5.1.2 samt i Kapitel 2 Indledning tjener Lynetteholm ikke alene det formål at fungere som stormflodssikring, og derfor har By & Havn fravalgt at undersøge projektet som et dige eller en stormflodsbarriere.

Dette er ikke en vurdering af rimelige alternativer til klimasikring af København, men en simpel afvisning fra bygherrens side. Det ville være OK hvis det var en privatbygherre og projektet ikke krævede en anlægslov for at blive gennemført. På denne baggrund bør TBST afvise at godkende miljøvurderingen før alternativer til klimasikring i stedet for Lynetteholm er belyst og miljøvurderet.

Ad 3: beskrivelse af hele projekter

Anlægget af Lynetteholm som jorddepot vil genere mange afledte projekter (i parentes økonomiske følger virkninger):

- Byudvikling af ny by med 35.000 indbyggere og 35.000 arbejdspladser (-12 til -15 mia. kr. ved salg af byggeretter)
- Metroforbindelse (5-20 mia. kr.)
- Østlig Ringvej (19-25 mia. kr.)
- Flytning af Renseanlæg Lynetten (10-12 mia. kr.)
- Cykelbroer over havnen (0,5 mia. kr.)
- Dokport ved Kongeløbet (1 mia. kr.)

Der er sikkert noget mere. De samlede økonomiske følger virkninger bliver, at der skal bruges 24-44 mia. kr. til dækningen af meromkostningerne ved følgeprojekterne. De socioøkonomiske konsekvenser for københavnere er ikke undersøgt.

I VVM-en refereres der kun til følgeprojekter, hvis de har en positiv effekt som f.eks. finansiering af Østlig Ringvej, på jordtransport gennem byen efter 2035 mv. Negative kommutative virkninger behandles slet ikke. Nogle eksempler er

- Sænketunnelerne på tværs af Kronløbet til hhv. Østlig Ringvej og metro vil i anlægsfasen
 - påvirke sejladsen gennem Kronløbet, da løbet må indskrænkes eller helt lukkes i perioder. Det vil i væsentlig grad påvirke sejladssikkerheden ved passage af løbet. Det er ikke undersøgt i VVM-en
 - ophvirvle sediment der yderligere vil have en negativ påvirkning af ålegræsset i området. Det er ikke undersøgt i VVM-en
- konsekvenserne af den yderligere øgede lastbiltrafik gennem byen til området oven i jordtransporterne er ikke undersøgt i VVM-en
- på Prøvestenen er der foreslået et karteringsanlæg for forurenede jord, et serviceareal for metroen, tilslutningsanlæg til ringvejen, placering af det udflyttede rensningsanlæg. Ud over, at der bliver trængsel på arealet, er den kumulative effekt ikke undersøgt i VVM-en

HOFORs realiseringen af klimasikringsplanerne for København frem til 2030 vil i perioder reducere fremkommeligheden rundt om i byen og generer yderligere tung trafik.

Ad 4: Jord

Jordmængder

Der mangler en kvalificeret analyse af hvilke mængder jord der vil være til rådighed for opfyldning af Lynetteholm.

Det har stor betydning for miljøvurderingen på følgende punkter:

- Når byggemulighederne i København og Frederiksberg kommuner tørrer ud om 10 år skal jorden importeres udenbys. Det vil øge CO2 bidraget fra lastbiltransporten og gøre det mere CO2-venligt at præmme jorden fra syd og nord.
- Er det areal perimeteren dækker for stort og hvad er mulighederne for en reel etape opdeling eller for en fremtidig reduktion af perimeteren. Lynetteholm skulle nødtigt fremstå som et nyt "Marmorkirkeprojekt" som det tog 145 år at færdiggøre.

Den fremlagte jordanalyse bygger på opgørelser for 2018-19 for Nordhavnsdepote,t hvor der blev leveret 2,6 mio. ton årligt (40 % ren og 60 % forurenede jord). 70 % af jorden kom fra København og Frederiksberg Kommuner. Det er en 90-års fødselsdagsanalyse: the same procedure as last year at antage det vil være sådan de næste 30 år.

Jeg har her lavet min egen jordanalyse på baggrund af tilgængelige kilder og lidt skøn. Den understreger at der er et behov for en kvalificeret analyse af hvilke mængder jord der vil være til rådighed for Lynetteholm i et 30 års-perspektiv.

Analyse af jordmængder

	Mio. tons.	Kilde
Nordhavnstunnel	0,25	VVM-en
Svanemølle Skybrudstunnel	0,16	HOFOR-notat om forlængelsen til Fiskerihavnen
Østlig Ringvej	1,50	Mit skøn, omkring halvdelen antages klappet
Metro M-vest	4,25	0,27 mio. tons pr. km for Cityringen
Sum	6,2	
Fra KMC-Nordhavn depotet	3,5	Miljøstyrelsens godkendelse 20/9/2020
"Kendte jordmængder"	9,7	
Behov til opfyldning af perimeteren	-80	
Jord fra byggeri mv.	-70	<i>Hvad kræver det af byggeri?</i>

Eksempel hvor der genereres 1,25 tons jord pr. etagekvadratmeter

Jord fra Stejlepladsen

Ud fra lokalplansforslaget og VVM-en kan følgende lille regnestykke opstilles:

72.000 etage m², jord der skal bortkøres 45.144 m³, dvs. 0,63 m³ jord/etage m² eller 1,25 tons jord/etage m². Byggeprocenten er 140.

På Lynetteholm planlægges der 2,8 mio. etage m² (byggeprocent 132). Der skal bruges ca. 81 mio. ton jord, efter fradrag af "kendte" jordmængder, mangler der 70 mio. ton svarende til 70/1,25 ~ 56 mio. etage m².

Hvis al den manglende jord skal komme fra byggeri svarer det til 20 gange byggeriet på Lynetteholm, hvor der skal komme 35.000 indbyggere og 35.000 arbejdspladser på 250 ha. Det kræver vist et sandt stort Storkøbenhavn, hvis der de næste 30 år skal bygges på 2,5 * 20 = 50 km² (= 50 % af det nuværende areal for København og Frederiksberg kommuner).

Regnestykket er kun baseret på et sæt data, så det skal tages med et vist forbehold, men størrelsesordenen vil næppe ændre sig.

Evt. etapeopdeling af Lynetteholm (jordopfyldet) ved anlæg af kanaler

Dette punkt ses ikke at være belyst. Hvis ovenstående analyse af jordmængder bare er nogenlunde korrekt vil en etapeopdeling være udtryk for klog planlægning.

Alternative placeringer af jordopfyld, herunder Avedøre Holme

Dette punkt ses ikke at være belyst. Flere holme ud for Avedøre Holme er jo på planlægningsstadiet og når jorden i Københavns Kommune tørrer ud på sigt, er det fornuftig planlægning, hvis man ønsker at reducere trafikbelastningen og CO2-aftrykket fra jordtransporten.

Ad 5: Københavns Kommunes udbygningsplaner i forhold til trafikbelastning

Det ses ikke at være behandlet i VVM-en. Der er ingen beskrivelse af udbygningsplaner for København. Det nærmeste jeg kan komme, er en bemærkning om at fremtidige trafiktal er usikre, hvorfor de ikke indgår analyser af trafikbelastning. Det er vel næppe tilstrækkeligt til at opfylde afgrænsningsudtalelsen.

Samtidig vil realiseringen af HOFORs klimasikringsplaner for København frem til 2030 reducere fremkommeligheden periodevis rundt om i byen og derved øge belastningen fra trafikken gennem kødannelser.p

Opsummering

På en række punkter lever VVM-en ikke op til kravene afgrænsningsudtalelsen. Jeg har ikke haft mulighed for systematisk at gennemgå VVM-en i forhold til afgrænsningsudtalelsen – det må dybest set være TBST opgave og ansvar. TBST bør systematisk at gennemgå VVM-en i forhold til afgrænsningsudtalelsen og sikre at kravene er opfyldt. Hvis TBST allerede har gjort det, vil jeg gerne have tilsendt en kopi af notatet.